

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

Lifelong
Learning
Programme

RAZVOJNO
IZOBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

FINALLY

Izvedbo tega projekta je financirala Evropska komisija. Vsebina publikacije (komunikacije) je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

RAZVOJNO
IZBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

KAJ JE VSEBINA MODULA 1 PRORAČUN GOSPODINJSTVA?

TEMA 1 NAŠI DOHODKI

TEMA 2 POTREBE IN ŽELJE

TEMA 3 KAKO PRIPRAVITI PRORAČUN GOSPODINJSTVA?

TEMA 4 POMEMBOST DOBRIH POTROŠNIH NAVAD

TEMA 5 NAKUPOVALNE NAVADE

TEMA 6 NADZOROVANJE PORABE DENARJA

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

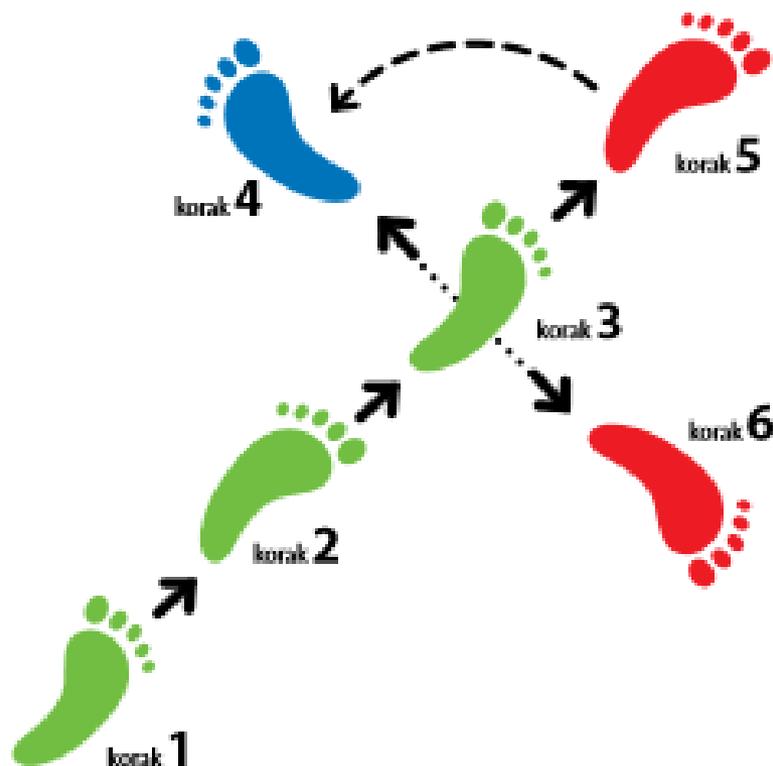

Lifelong
Learning
Programme

RAZVOJNO
IZBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

3+3 koraki Pametne poti

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

Lifelong
Learning
Programme

RAZVOJNO
IZOBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

3+3 koraki Pametne poti

Korak

1

- **Kakšne redne prihodke imam?**
- **Katere občasne prihodke še lahko zagotovim?**

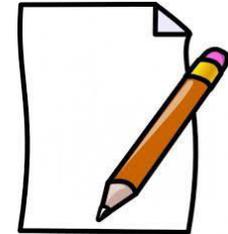

TEMA 1: NAŠ PRIHODEK

... in ko slišite
besedo
proračun?

Na kaj pomislite, ko
slišite besedo
prihodek?

SEŠTEVEK LASTNIH DOHODKOV

Koliko pravzaprav imate na razpolago vsak mesec?

(Vaja 1a – 1. naloga)

VIR PRIHODKA	MESEČNI PRIHODEK (SKUPNO)
1.	
1.	
...	
SKUPAJ MESEČNI PRIHODEK:	(1+2+...)

SEŠTEVEK DOHODKOV VAŠEGA GOSPODINJSTVA

Kako lahko povečam mesečne prihodke? Kako lahko več zaslužimo na ravni gospodinjstva?

(Vaja 1a – 2. naloga)

VIRI PRIHODKOV	Mesečni prihodek (skupaj)	MAMA	OČE	BRAT/SESTRA ... (stolpce po potrebi dodajajte)
1.				
2.				
...				
(vrstice dodajte po potrebi)				
	MOJI SKUPNI PRIHODKI:	SKUPNI PRIHODEK MAME	SKUPNI PRIHODEK OČETA	SKUPNI PRIHODEK BRATA/SESTRE ...
SKUPAJ MESEČNI PRIHODEK ZA CELO GOSPODINJSTVO	JAZ+MAMA+OČE+SESTRA/BRAT ...			

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

RAZVOJNO
IZOBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

POVZETEK VAŠIH DOHODKOV

Redni

Izredni

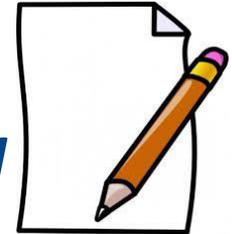
Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

Lifelong
Learning
Programme

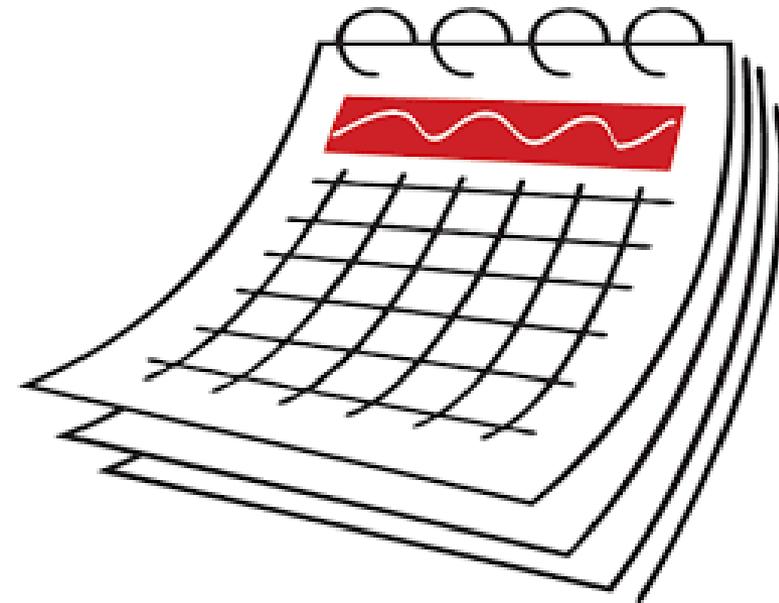
RAZVOJNO
IZBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

RAZLIKOVANJE MED REDNIMI IN IZREDNIMI DOHODKI

(Aktivnost 1a – 3. naloga)

***Kateri od naštetih
so redni mesečni prihodki?***

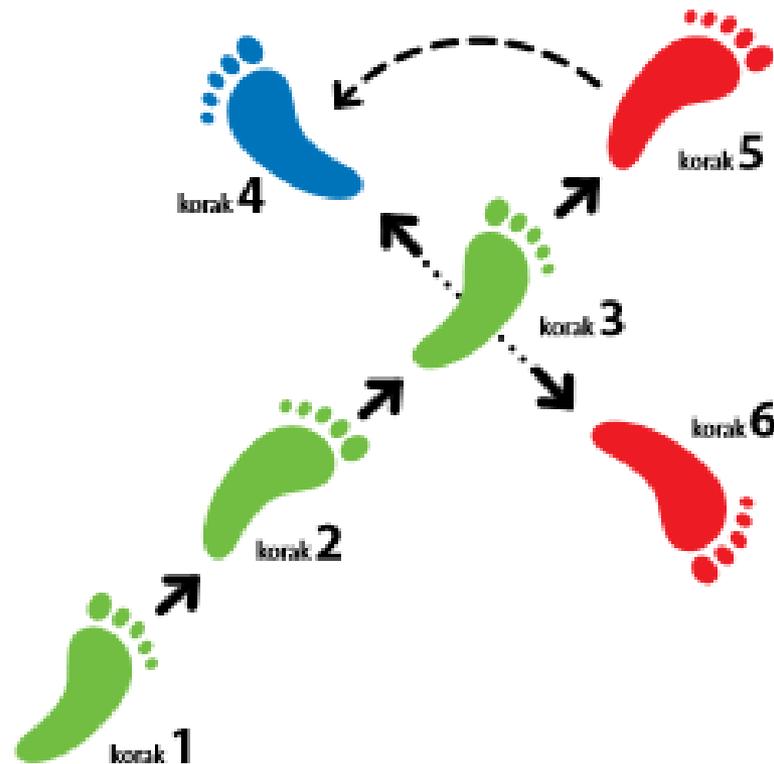

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

RAZVOJNO
IZOBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

3+3 koraki Pametne poti

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

RAZVOJNO
IZOBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

3+3 koraki Pametne poti

Korak

2

- **Kaj moram kupiti?**
- **Koliko naj zapravim?**

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

RAZVOJNO
IZBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

3+3 koraki Pametne poti

Korak

3

- Ali imam dovolj denarja za vse stroške?
- Si lahko premislim o nakupu?
- Ali mi bo ostalo kaj denarja?

TEMA 2: POTREBE IN ŽELJE

*Kako zapravljamo?
(Naloga 1b)*

TEMA 2: POTREBE IN ŽELJE

Ponovno premislite o skupnih dohodkih in o vsoti, za katero menite, da jo lahko zapravite.

Lahko navedete primere **POTREB** in **ŽELJA?**

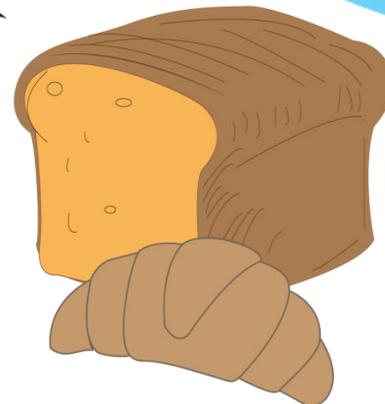
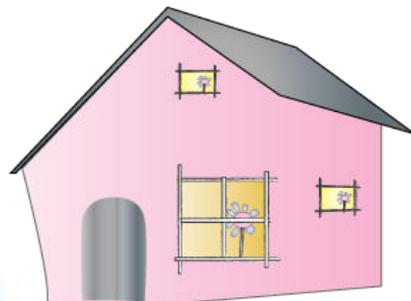
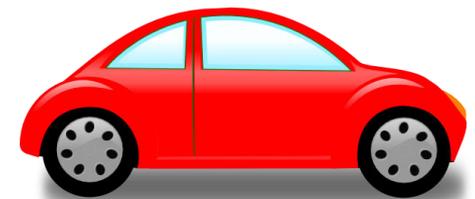
Potrebujemo ...

Želim si ...

Ali poznate razliko med **POTREBAMI** in **ŽELJAMI**? Pogovorimo se!

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

RAZVOJNO
IZOBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

Hierarhija potreb po Maslowu

Vir: <http://timvandevall.com/wp-content/uploads/2013/11/Maslows-Hierarchy-of-Needs.jpg>

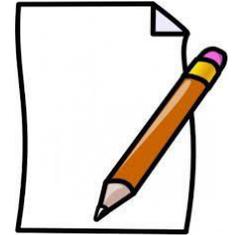

POTREBE

So povezane s številnimi kategorijami izdelkov in storitev, na primer več različnih stvari lahko zadovolji eno potrebo.

ŽELJE

So podrobneje definirane – se povezujejo s specifičnim izdelkom oziroma storitvijo ali celo blagovno znamko.

Razlikovanje potreb in želja (vaja 1c)
Spodaj naredite seznam potreb in želja.

POTREBE	ŽELJE
1.	1.
2.	2.
3.	3.

TEMA 3:
**KAKO PRIPRAVITI PRORAČUN GOSPODINJSTVA IN KAKO PREPREČITI
PRORAČUNSKO IZGUBO?**

**Ko se zavedate, koliko denarja zaslužite
na mesec, si naredite seznam nujnih
stroškov, ki jih imate vsak mesec.**

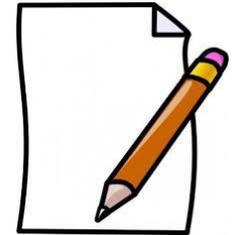

- 1. Stroški, ki niso mesečni, vendar so pogosti.**
- 2. Nepričakovani stroški.**

Sestavljanje predloga proračuna gospodinjstva (vaja 1e)

	Znesek
Skupni dohodki gospodinjstva	
Vsota odhodkov	Seštevek
Stroški bivanja: najem/obrok kredita	
Mesečni računi:	
električna energija	
ogrevanje	
telefon	
internet...	
Stroški, povezani z otroki (šola, posebna prehrana,..)	
Redno nakupovanje:	
Živila	
Toaletni/kozmetika	
Prevozni stroški (bencin, vzdrževanje avta, avtomobilsko zavarovanje ali avtobusne karte ...)	
Oblačila	
Zdravljenja	
Zabava, počitnice	
... (dodaj, če je potrebno)	
SKUPAJ:	
Razlika med dohodki in stroški	

- *Prednosti gospodinjkega proračuna*
- *Ugotavljanje težav in iskanje idej za njihovo reševanje*

Korak

1

Proračunske slabosti

TEMA 4: POMEMBNOST DOBRIH POTROŠNIH NAVAD

1. Začnite pri svojem proračunu.
2. Dnevno si zabeležite svoje stroške in jih razvrstite po kategorijah.
3. Vsakič odštejte znesek porabljenega denarja od razpoložljivih sredstev.
4. Izogibajte se dolgovom.
5. Občasno preglejte proračun.
6. Ob koncu meseca prilagodite proračun za prihodnji mesec.

TEMA 4: POMEMBOST DOBRIH POTROŠNIH NAVAD

Preglejte mesečni seznam porabe/stroškov
v vašem gospodinjstvu in označite
problematične stroške

- ~~1. cigarete~~
2. meso
3. elektrika
4. oblačila za otroke

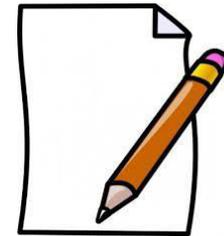

TEMA 4: POMEMBNOST DOBRIH POTROŠNIH NAVAD

Spremljanje porabe

(vaja 1f)

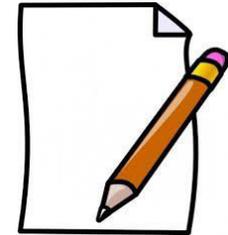

Preglejte mesečni seznam porabe vašega gospodinjstva in označite problematične stroške.

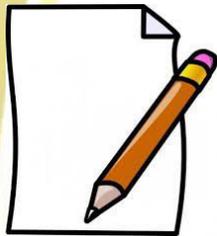
TEMA 4: POMEMBNOST DOBRIH POTROŠNIH NAVAD

Spremljanje porabe (vaja 1f)

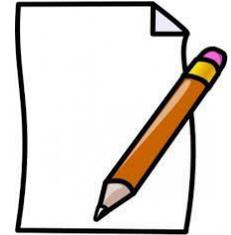
Dodatni stroški:	Seštevek
Skupaj:	
[Redacted]	
Rezultati gospodinjkega proračuna (iz prejšnje vaje, 1h)	_____
Dodatni stroški	-
[Redacted]	

Na poti k sprejemanju pametnejših odločitev o porabi in dobrim potrošnim navadam (vaja 1g)

Premisli o vaših stroških zadnjega tedna

Ponedeljek		Torek		Sreda		Četrtek		Petek		Sobota		Nedelja	
Izdelek	Cena	Izdelek	Cena	Izdelek	Cena	Izdelek	Cena	Izdelek	Cena	Izdelek	Cena	Izdelek	Cena
... (dodaj toliko stolpcev, kot jih potrebuješ)													
Dnevno skupaj:													
Tedensko skupaj:													

Naredite domačo nalogo

Na poti k sprejemanju pametnejših odločitev o porabi
in dobrim potrošnim navadam
(vaja 1h)

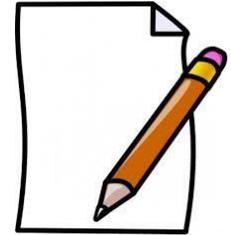
1. Kateri stroški so po vašem mnenju problematični? Zakaj?
2. Kako skrbeti za te stroške, katere je treba odstraniti, zmanjšati ali razdeliti? Kako?

TEMA 5: NAKUPOVALNE NAVADE

Velike in majhne prodajalne (vaja 1i)

Sestavljanje nakupovalnega seznama

(vaja 1j)

Seznam

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

Lifelong
Learning
Programme

RAZVOJNO
IZOBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

Imejte v mislih:

- realna cena na enoto, kilogram, liter, kos
- kakovost, trajnost in druge posebnosti predmetov

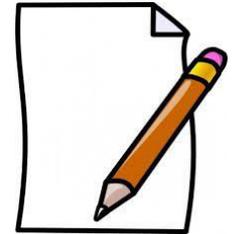

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

RAZVOJNO
IZBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

Simuliranje nakupovalnih navad (vaja 1l)

Kaj naj izberem?

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

RAZVOJNO
IZOBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

Zmanjševanje porabe? vaja 1m

Ali lahko zmanjšava svoje
stroške?

Mogoče bi pa le poskusila.

VPRAŠANJA ZA PREVERJANJE RAZUMEVANJA MODULA 1:

- 1. Razložite razliko med rednimi in izrednimi prihodki. Naštejte nekaj primerov izrednih prihodkov.*
- 2. Katere vrste potreb poznate? (izbirno po Maslowi hierarhiji)*
- 3. Kakšna je razlika med potrebami in željami? Razložite.*
- 4. Navedite nekaj primerov stroškov gospodinjstva.*
- 5. Razložite pomembnost proračuna gospodinjstva.*
- 6. Zakaj je pomembno spremljati porabo? Razložite.*
- 7. Ali poznate kakšen primer nakupovalne prakse, ki zagotavlja pametnejše zapravljanje?*
- 8. Ali vam je ljubše kupovati v večjih ali manjših trgovinah? Zakaj?*
- 9. Kako bi razložili “razmerje med ceno in kakovostjo”? Navedite nekaj primerov.*
- 10. Navedite nekaj primerov, kako zmanjšati porabo.*